

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii 80/1995 privind statutul cadrelor militare

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii proiectului de act normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ a fost inițiat și elaborat de Ministerul Apărării Naționale.

2.2 Descrierea situației actuale

Atractivitatea profesiei militare manifestă o scădere care a dobândit accente critice în perioada recentă, în contextul de securitate extrem de instabil generat de războiul din Ucraina. Spre exemplificare, numărul tinerilor care s-au înscris la concursurile de admitere la școlile militare de maiștri militari și subofițeri s-a redus, față de 2021, la 43% în anul 2022 și la 59% în anul 2023, în condițiile în care numărul locurilor scoase la concurs a fost sensibil egal.

Totodată, se manifestă diminuarea constantă a numărului de potențiali candidați cu vocație pentru profesia militară. Deși nivelul de exigență al testelor aptitudinale, fizice și psihologice a fost adaptat în funcție de nevoi și posibilități, între 25% și 35% dintre candidați nu îndeplinesc cerințele minime pentru desfășurarea activității în mediul militar. Astfel de tendințe urmează să se intensifice în viitor, potrivit indicatorilor demografici. După cum demonstrează datele furnizate de Institutul Național de Statistică, populația rezidentă a României a scăzut în ultimii 15 ani cu peste două milioane de persoane.

Oferta pentru atragerea forței de muncă mult mai atractivă a mediului privat a determinat ca tinerii militari, în special ofițerii ingineri și soldații și gradații profesioniști, să părăsească sistemul militar, în mare măsură din motive pecuniare. Numărul demisiilor personalului din armată s-a dublat în anul 2021 (peste 1.000) față de anul 2020 (aproximativ 500), în anul 2022 a crescut la peste 2.700 de militari, iar în anul 2023 numărul demisiilor s-a menținut, în continuare, la cote crescute față de anii anteriori pandemiei.

Acest complex cauzal are un potențial ridicat de a afecta îndeplinirea misiunilor și obiectivelor specifice instituției militare, situație care trebuie stopată în condițiile în care exigențele sunt sporite sub auspiciul misiunilor în creștere, determinate de războiul din Ucraina.

Stratul de mijloc al organizației militare îl reprezintă corpul subofițerilor și al maiștrilor militari, categoria cea mai numeroasă a cadrelor militare, care asigură funcționarea structurilor combatante și a celor tehnice de suport logistic, structuri esențiale pentru îndeplinirea misiunilor armatei. Formarea acestui corp necesită timp și resurse financiare, iar performanța acestuia este dată, în special, de experiența dobândită în cadrul unităților militare.

Ca atare, situația prezentă, caracterizată de adâncirea rapidă a deficitului de personal, nu poate fi soluționată în timp scurt doar prin creșterea la maximum a capacității de formare profesională, ci necesită măsuri imediate care să conducă la extinderea bazinului de recrutare.

Astfel, soluția care se impune a fi adoptată de urgență pentru eliminarea acestui deficit major, în rândul subofițerilor, o reprezintă formarea acestei categorii de personal din rândul soldaților și gradaților profesioniști care au absolvit, cu diplomă de bacalaureat, studii de nivel liceal.

Adoptarea demersului prin ordonanță de urgență este determinată de necesitatea organizării imediate a cursurilor de formare a subofițerilor, luptători și specialiști militari, din rândul soldaților și gradaților profesioniști, în vederea diminuării deficitului foarte mare existent la nivelul acestei categorii de cadre militare.

Neadoptarea de urgență a modificărilor legislative propuse determină scăderea gradului de operativitate a structurilor militare și produce disfuncții ale capacității de reacție în timp scurt și la un nivel adecvat riscurilor și amenințărilor actuale, precum și întârzierea reacției imediate la schimbările impredictibile din mediul de securitate.

Neadoptarea acestei măsuri legislative cauzează întârzieri cu consecințe dificil de estimat asupra respectării angajamentelor militare asumate de România pe plan internațional pentru continuarea operaționalizării și menținerii capacității de luptă a structurilor militare, în vederea asigurării unor capabilități credibile de descurajare și contracarare a amenințărilor.

Având în vedere ritmul crescut al demisiilor în rândul personalului armatei, se impune reglementarea imediată a situației prezentate, orice întârziere determinând creșterea deficitului de personal militar calificat.

Întrucât situația deosebită, a cărei soluționare nu poate fi amânată, este direct asociată cu imposibilitatea încadrării structurilor luptătoare, aspect care afectează gradul de operativitate al acestora și produce disfuncții ale capacității de reacție imediată la schimbările impredictibile din mediul de securitate, neadoptarea în regim de urgență a normelor propuse atrage consecințe negative din perspectiva îndeplinirii misiunilor și obiectivelor din sfera apărării naționale.

Elementele menționate caracterizează o situație extraordinară, care nu putea fi previzionată și care impune adoptarea de măsuri imediate în vederea stabilirii cadrului normativ adecvat, orice întârziere având ca efect vulnerabilizarea modului de acțiune și a capacității operaționale a Armatei României.

2.3 Schimbări preconizate

Demersul legislativ are ca efect imediat reducerea semnificativă a deficitului de încadrare cu subofițeri și, implicit, creșterea capacității de reacție a unităților militare la schimbările imprevizibile ale mediului de securitate. Totodată, se creează cadrul normativ pentru formarea subofițerilor sanitari în cadrul instituțiilor civile de învățământ de profil. Potrivit nevoilor Ministerului Apărării Naționale, posturile militare de asistent medical sunt prevăzute doar cu grade de subofițeri, diferența constând în nivelul de studii alocat postului, respectiv superioare, postliceale sau medii. Astfel, modificările propuse se referă la clarificarea și uniformizarea condițiilor de studii pe care trebuie să le îndeplinească potențialii candidați pentru profesia militară.

2.4 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu este cazul.

3.2 Impactul social

Nu este cazul.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4 Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri	-	-	-	-	-	-

(se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
Nu este cazul.						
4.8 Alte informații						
Nu este cazul.						
Secțiunea a 5-a:						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ						

Se impun reglementate, prin ordine ale conducătorilor instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională, proceduri de aplicare a prevederilor ordonanței, după adoptarea acesteia.

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).

Nu este cazul.

5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

**Secțiunea a 6-a:
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ**

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5 Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 313/2024.

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Suprem de Apărare a Țării prin Hotărârea nr. 53/2024.

6.6 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Au fost respectate dispozițiile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare.

Proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Apărării Naționale la data de 06.12.2022.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Nu este cazul.

7.3 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a:

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2 Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

